

Beszámoló

Zetelaka, 2022. május 6–8.

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Erdészeti Szakosztályának szokásos, októberi rendezvénye az elmúlt évek járványhelyzete miatt két egymást követő évben is (2020 és 2021-ben) elmaradt. A kényszerű okokból elhalasztott jubileumi 20. szakkonferenciát 2022. május 6-8. között a Zetelaka Erdőrendészeti Hivatal Zrt. rendezte meg a zetelaki lván. A 20. konferencia az erdő hármasszerepének törékeny egyensúlyával, valamint az **aktív gazdálkodás** szerepével foglalkozott. Az erdőgazdálkodásban hagyományosan megfogalmazott: gazdasági, társadalmi és ökológiai szempontok prioritizálásából egyre nagyobb véleménykülönbségek, sőt konfliktusok is származnak a társadalom különböző csoportjai között.

Románia az elmúlt években ezeknek a véleménykülönbségeknek a csataterévé változott és ez a közéletben is jól tetten érhető, ezért is esett választásunk erre a tematikára. Erdészeti szempontból, lassan a teljes erdélyi régióban összetett, különböző tulajdonosi formák (közbirtokosságok, önkormányzatok, iskolák, egyházak, magánszemélyek, nagybefektetők, az állam) vannak jelen. Változatos erdei élőhelyek (a tölgyesektől a magashegyi lucosokig), turisztikai érdekeltségekkel, üdülőhelyekkel tarkított erdőtömbök jellemzik, valamint egy olyan társadalmi környezet, ami tisztában van az erdő és az általa nyújtott szolgáltatások iránti elvárásaival, ami térben (város/vidék) gyakran ellentmondásos is lehet.

A konferencia programja a már jól bevált hagyományok szerint alakult, első napja (május 6.) lehetőséget kínált a kiségió kultúrájának és természeti értékeinek megismerésére. A második napot (május 7. – szombat) a konferencia előadásai és szakmai viták tarkították.

Pénteken reggel egyszerre indult a két program, a buszos és a gyalogtúra, mintegy 180 résztvevővel.

A Hargita vulkanikus hegység északi vonulatának nyugatra hajló erdőségeiben került sor a pénteki hagyományos gyalogtúrára. A helyszín a Nagyküküllő forrásvidékéhez tartozó lvó patak vízgyűjtője, mely a Madarasi Hargita csúcsgerince alatt ered.

fotó: Erdély Bálint Előd
(forrás: Székelyhon.ro)

Az Ivó völgyében tervezett traktoros - gyalogos túrára bejelentkezettek három traktor vontatta utánfutóra ültek fel és a szálláshelytől számítva kb. 23-km-re, az Olt és Nagyküküllő vízválasztóján, a Vitás borvíz forrásánál pihenték ki uzsonnázva az erdei, kövezett úti rázkódást, 1300 m tengerszint feletti magasságon. A folytatásban az út tovább emelkedett, egy havasi réten vezetve tovább a kirándulókat, majd a Bogáros erdeiben leereszkedett a Libán hágóra, mely elválasztja a Maros és Nagyküküllő völgyeit. A borvízig, az erdei út mentén különböző korú bükkös, fenyő (luc, jegenye), bükk elegy, majd csak lucosok voltak láthatók.

A kirándulók három közbirtokosság, nagysági sorrendben Zetelaka, Csíkdánfalva, Csíkmadaras erdeit láthatták, melyekért két magánerdészet, a Csíkszeredai és a Zetelaki Erdőrendészeti ZRT. felel szakmailag. Az utóbbit, aki az esemény házigazdája is egyben, a Nagyküküllői Közbirtokossági Szövetség tulajdonosai hozták létre.

A Vitási borvíznél a látogatók előtt kitárult a Kishavas (1567m) csúcsa és az alatta elterülő havasi legelő látványa. A forrástól traktorral még két kilométert kellett menni a csúcs alá, onnan gyalog tovább a vízválasztó gerincére és azon fel a Kishavas csúcsára. A csúcsot erdő borítja, de alatta egy kis tisztásról rálátás van a Madarasi és Rákosi csúcsokra. A csúcsról rövidített útvonalon, hóban is taposva, a hegyi réten mindenki saját elképzelése szerint ment le a forrásnál várakozó traktorokhoz. Visszaereszkedve az Ivó völgyén, újra a zetelaki területen volt a következő megálló. A Szelesbércre kimenne a rendezők megrakott hidegtálakkal várták a túrázókat. Innen a túra folytatódott az Ivó jobboldali gerincén. A túra útvonala elhaladt a Kőcsoport közelében, ahol medve telelőhelyek vannak és a Zetelaki Közbirtokosság 4 hektáros csemetekertjénél, mely az Irigyvesze erdei tanyavilág része. A buszos kirándulás, párhuzamosan a gyalogtúrával a konferencia színhelyéül szolgáló Irgó panziótól indult több mint 90 résztvevővel. Az első állomása a buszos

kirándulásnak a bögyözi református templom volt. A bögyözi templom Udvarhelyszék egyik legszebb középkori emléke, a Nagyküküllő bal oldalán, a falu hajdani központjában áll. A 13. századi eredetű templomában a Szent László legenda faliképei láthatók. A templom történetéről, freskóiról, kazettás mennyezetéről a helyi református lelkész, Dezső Tibor tartott szakszerű és tartalmas előadást. A buszos kirándulás következő helyszíne az agyagfalvi emlékmű és emlékház volt. Itten az emlékmű és emlékház megtekintése előtt az Székelyudvarhelyi Magánerdészeti munkatársai szívélyes vendéglátásában részesültünk. Az agyagfalvi emlékmű és emlékház Kápolnási Zsolt történelem tanár által került bemutatásra, aki maga is egyike az emlékház megalkotóinak. A tanár úr bemutatója során részletes tájékoztatást kaptak a résztvevők az agyagfalvi népgyűlés történetéről, az emlékmű 1982-es létrehozásáról, valamint az emlékház 2021-es megépítéséről, megnyitásáról. Agyagfalváról Székelykeresztúrra vezetett utunk. Az útvonalon szintén érdekes és részletes tájékoztatást kaptunk azokról a településekről amelyeken keresztül haladtunk Kápolnási Zsolt tanár úrtól, aki egyben az idegenvezetőnk is volt az egész kirándulás alatt. Székelykeresztúron, finom ebéd elfogyasztása után megtekintettük a Gyárfás kúria kertjében található Petőfi körtefáját. Petőfi ide érkezett meg Bem tábornok kíséretében a fehéregyházi csatában hősi halált halt Zeyk Domokos társaságában és 1949. július 30-ról 31-re virradó éjszakán e ház gazdájának vendége volt. Petőfi a körtefa alatt, a legenda szerint elszavalta az *Egy gondolat bánt engemet* című költeményét. Székelykeresztúrról utunk a Nyikó völgyén át Szejkefűrdőre vezetett, ahol meglátogattuk a Mini Erdély Parkot, amelynek megálmodója a Székelyföldi Legendárium csapata. A park célja, hogy bemutassa makettek segítségével a multikulturális Erdély építészeti sokszínűségét. Ugyanitt tekintettük meg az Orbán Balázs emlékházat, valamint a szabadtéri székelykapu gyűjteményt.

Szejkefűrdőről utunk a szálláshelyre vezetett, az Irgó panzióhoz, ahol csatlakozva a gyalogtúra résztvevőikhez, a vacsorát követő baráti találkozóra zártuk a találkozó első napját.

fotó: Erdély Bálint Előd
(forrás: Székelyhon.ro)

Szombaton az előadásoké volt a főszerep. A konferencia megnyitóján felszólaltak a társszervezetek képviselői, Kiss László elnök úr az Országos Erdészeti Egyesület részéről, dr. Szilágyi József az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság elnökségének üzenetét tolmácsolta, majd Szakács Sándor elnök úr, az EMT Erdészeti Szakosztályának elnöke, az OEE Erdélyi Helyi Csoport vezetője, tartott rövid beszámolót az elmúlt évek eseményeiről.

A házigazdák részéről András Róbert, a Zetelaka Erdőrendészeti Hivatal igazgatója köszöntötte a jelenlévőket és felkérte dr. Führe Ernőt a konferencia moderálására. Ezt követően jelentkezett be *online* Románia Környezetvédelmi minisztere, Tánczos Barna aki röviden ismertette a mandátuma alatt az erdőgazdálkodással kapcsolatosan meghozott döntéseket, értékelve azok hatását az ágazatra. A miniszter úr felszólalását követően megkezdődhetett a konferencia előadásainak sorozata.

Az elhangzott előadások egy transzdiszciplináris megközelítést biztosítottak a felvetett témának, amely szükséges is egy olyan ágazat kihívásainak rendezésére, mint az erdőgazdálkodás. A konferencia témája az erdő hármasszerepének egyensúlyban tartása, jelentős kihívás. Ehhez a helyszín is jelképes volt, mivel az Ivó völgye és a Madarasi Hargita jelentős turisztikai beruházásokkal rendelkezik és további fejlesztési potenciálja óriási. Emellett a területen jelentős erdőgazdálkodás is folyik és természetvédelmi területek, elsősorban a Natura 2000 hálózat is átfedi. Így a területen folytatott összes tevékenység esetében fontos az egyensúly fenntartása, ez a jelenkori erdőgazdálkodás legnagyobb kihívása. Ezzel összhangban volt a konferenciára meghívott előadó szakemberek és témák összessége. Így az erdő mindhárom szerepének érdeke képviselve volt, szakmai-természetvédelem/ökológia-gazdaság/tulajdon. Ugyanakkor az előadók intézményi háttere is összetett,

szakirányításban dolgozók, erdőtulajdonos, szakmai felsőoktatásban dolgozók, kutatási intézmények dolgozói és erdészeti hatóság. Ennek szellemében a nagy számban jelenlevő és terepi gyakorlatban tevékenykedő kollégák olyan nézőpontokat és szemléletet is megismerhettek, ami gyakran ellenszenves is lehet, ha friss rendeletként vagy megszorításként szembesülnek vele először a gyakorlatban, így viszont egy ökológustól, ornitológustól vagy adott esetben tudományos munkatárstól jól szemléltetve és a szükséges lépést logikusan indokolva megváltozhat a szemlélet.

A konferencia lehetőséget teremtett az érdekeltek (kormányzati szervek, nem kormányzati szervezetek, erdőtulajdonosok, a tudományos élet és az erdészeti igazgatás) gyakran, eltérő nézeteinek közelítésére, valamint egy fenntartható párbeszéd megindítására.

fotó: Erdély Bálint Előd
(forrás: Székelyhon.ro)

A szombati konferencián képviseltette magát a Román Állami Erdőgazdaság (ROMSILVA) felső vezetése, a Magán Erdőgazdálkodók Romániai Egyesületének elnöki küldöttsége és a Brassói (Transilvania) Egyetem Erdőmérnöki Kara is. Lucian Curtu dékán úr ismertette a két éve elindított és széles körű, érdekelt fél konzultáción végigvitt, Román Erdészeti Stratégia 2030 eddigi eredményeit.

A konferencia házigazdái egyeztetve az EMT és OEE Erdélyi Helyi Csoportjával, a román szakmai szervezetek képviseletétől egy hosszú távú együttműködésnek a lehetőségét várja, az erdő gazdasági és közjóléti szolgáltatásai terén egyaránt.

A konferencián több mint 200 szakember vett részt.

*Szakács Sándor, ESZ elnöke, OEE EHCs elnök
Fodor György, nyugalmazott erdőtanácsos
Kádár Tibor-Sándor, erdőmérnök*